

Mitä onni on?

Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiön Mielenterveysosastolla on monasti asetettu kysymyksiä ja etsitty vastauksia. Vaikka kysymyksenasettelu tapahtuu yksilön kohdalla, yksityisesti, on mielestäni paljon sellaisia kysymyksiä, joiden suhteen olemme aikamme lapsia ja joihin voimme etsiä vastauksia laajemminkin, yleisellä tasolla. Tarkoitin nyt erityisesti henkiseen ja sielulliseen liittyviä kysymyksiä, niin tai miksen tarkoittaisi — kysymyksiä onnesta — tai onnettomuudesta.

Luulisin että hyvin suuren osan asioista elämässämme teemme siksi että kuvittelemme saavamme sitä kautta onnea ja mielihyvää. Mutta mitä se on, ei enää olekaan niin yksiselitteistä. Se, mikä näyttää onnelta, voikin kääntyä onnettomuudeksi tai osoittautua kuplaksi. Vuosien myötä illuusiot murenevät ja suorat onnen korrelaatiot osottautuvat paikakansapitämättömiksi. Sitä ei tuonut opiskeluoikeus, ei läpäisty tentti, tyttöystävän löytyminen tai kesätyöpaikka. Mutta jossainhan onnenkin täytyy olla?

Samaan aikaan mieleen saattaa nousta kysymyksiä siitä, mistä olemme tulossa, mihin olemme menossa, mikä on oikein, mikä väärin tai mikä on elämän tarkoitus. Vai ovatko sellaiset kysymykset liian vaikeita itse kunkin mietittäväksi. Ne kenties sysätään "ammattilaisten" harteille — ehkäpä he "osaavat" paremmin.

Onko onni yhteiskunnallinen asia? Voidaanko puhua kansalaisten onnesta tai esimerkiksi hyvinvoinnista, joka tekisi kaikki ihmiset onnellisiksi. Entäpä sitten mielenterveyden ja onnen välinen suhde. Mielen täsapainoa haetaan kaiketi juuri hyvänolon ja onnen saavuttamiseksi. Mutta onko terve ihminen onnellinen ja sairas onneton?

Siitä huolimatta että onni on niinkin tärkeä asia meidän jokaisen elämässä, sen saavuttamiseen ei tunnu olevan mitään yleispäteviä vastauksia.

Jospa tarkastelisimme asiaa hetken onnen negation, onnettomuuden kautta. Tältä osin saatamme sanoa että on asioita, jotka tekevät kaikki ihmiset onnettomiksi. Sodista tai sairauksista puhutaan kansakunnan onnettomuutena. Voimmeko ajatella että ydinsodan uhka tekee maailman kaikki ihmiset onnettomiksi ja sen jatkuessa on kenenkään mahdotonta saavuttaa onnea.

Vai voiko onnen saavuttaa jos ei ajattele asiaa, jos unohdtaa vaaran. Onko tällainen onnettomuus olemassa vain sille, joka sitä ajattelee.

Onko onni olemassa jos sitä ei ajattele?

Onko sivistynyt ihminen onnellisempi kuin primitiivinen ihminen? Millaisia ovat ne arvot, uskonto tai moraalit, joka tekee ihmisen onnelliseksi. Onko taloudellisilla tekijöillä mitään tekemistä onnen kanssa?

Onnen täytyy siis jollain lailla olla hyvin yksityinen asia. Kuitenkin ollakseen ehjä ja kokonainen, sen täytyy olla myös yleinen asia. Jos tavoittelemme onnea tuhoamalla samalla muiden onnen mahdollisuudet, emme voi sitä saavuttaa.

Jos tiedät — mitä onni on tai jos haluat vaihtaa ajatuksia — onnesta, onnettomuudesta tai muista inhimilliseen elämään liittyvistä asioista, olet tervehtänyt YTHS:n Ajattelu-tilaisuuksiin.

Anja Salmi

YTHS — AJATTELUTILAISUUS

joka keskiviikko klo 13
Kalevantie 3, pohjakerros